

Upplands Väsby
kommun

Samrådsredogörelse

Kontoret för samhällsbyggnad
Mats Åberg
☎ 08 - 590 000 00
Fax 08 – 590 733 37
mats.åberg@upplandsvasby.se

2020-11-18

Dnr
KS/2019:37

Detaljplan för Hasselnöten, Hammarby 8:2, Upplands Väsby kommun.

Bakgrund till planarbetet och planens syfte

Miljö - och planutskottet gav vid sitt sammanträde den 12 oktober 2016 kontoret för samhällsbyggnad i uppdrag att arbeta fram ett förslag till detaljplan för Hasselnöten, Hammarby 8:2 m.fl.

Planen syftar till att bebygga och tillgängliggöra rivningstomten för Hasselskolan och angränsande servicebyggnad med nya bostäder, en förskola, aktivitets- och rekreationsytor samt möjlighet till lokaler. Hasselnöten planeras bli ett tillskott till befintligt område och skapa goda bostadsförhållanden med närhet till service och natur. Planförslaget omfattar ca 200 bostäder och 120 förskoleplatser samt yta för utomhusbad, aktivitetshus och rekreation.

Hur plansamrådet genomförts

Vid byggnadsnämndens sammanträde den 12 februari 2018 redovisade kontoret för samhällsbyggnad ett samrådsförslag. Byggnadsnämnden beslutade då att sända förslaget till detaljplan daterad februari 2018 på samråd till sakägare, hyresgäster, myndigheter och organisationer som är berörda av förslaget.

Samrådet pågick den 12 mars 2018 - 16 april 2018 och inkomna synpunkter är sammanfattade och kommenterade i denna samrådsredogörelse.

Samrådet annonserades i lokaltidningen "Vi i Väsby". Ett offentligt samrådsmöte med ca 20 boende och intresserade hölls i Hasselskolans gamla gymnastiksal den 21 mars 2018. Samrådsmötet annonserades på hemsidan, i kommunens informationscentrum samt i "Vi i Väsby".

Handlingarna till samrådsförslaget fanns på kommunens hemsida, i kommunhusets entré samt på biblioteket i Messingen.

Nedanstående har fått skriftlig information om samrådet och beretts tillfälle att yttra sig. Fullständiga samrådshandlingar har gått att få hemskickade.

Obligatoriska

Länsstyrelsen i Stockholm län
Lantmäteriet, Stockholm län

Sakägare

Berörda fastighetsägare inom plan enligt fastighetsförteckning
Berörda fastighetsägare utom plan enligt fastighetsförteckning
Speciella hyresgäster, boende, verksamhetsutövare

Kommunala instanser

Kommunstyrelsen
Utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Social- och äldreomsorgsnämnden
KS Teknik och fastighetsutskott
Miljönämnden

Övriga

Brandkåren Attunda
Cykelfrämjandet, Upplands Väsby
E. ON Elnät Stockholm AB
AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Friluftsförbundet
Förpacknings- och tidningsinsamlingen
Förskolan Hopprepet
Hammarby församling
FunktionsRättVäsby, FRV
Hembygdsföreningen, Upplands Väsby
Hyresgästföreningen
Käppalaförbundet
Luftfartsverket
Norrorts polismästardistrikt
Norrvatten
Posten Sverige AB

PRO Pensionärernas
Riksorganisation, Väsby
PRO Upplands Väsby Finska
SUEZ Recycling AB
SPF Väsbyveteranerna, Väsby
Sveriges geologiska undersökning
SGU (inom reservvattentäkt)
SwedaviaAB Stockholm- Arlanda Airport
Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting (SL)
Telia Sonera Skanova Access AB
Trafikverket
Upplands Väsby Promotion
Vattenfall Eldistribution

För kännedom

Socialdemokraterna, Mathias Bohman
Vänsterpartiet, Anders Rosén
Miljöpartiet de gröna, Lars Valtersson
Väsby Bästa, Roland Storm
Moderata samlingspartiet, Oskar Weinmar
Folkpartiet liberalerna, Margareta Hamark
Centerpartiet, Ann-Christin Frickner
Kristdemokraterna, Maria Fälth
Sverigedemokraterna, Jan Björkebaum Dahlén

Lokaltidningen Mitt i Upplands Väsby
Vi i Väsby
Namnberedningen
Medverkande arkitektkontor TEA arkitekter och URBIO
Väsby Direkt

Yttranden har inkommit från följande:*Obligatoriska*

1. Länsstyrelsen i Stockholm län
2. Lantmäteriet, Stockholm län

Kommunala instanser

3. Miljönämnden
4. Kultur- och fritidsnämnden

Sakägare

5. Samlat yttrande från boende i närområdet
6. Boende på Klockvägen

Övriga

7. Brandkåren Attunda
8. E.ON Elnät Stockholm AB
9. Käppalaförbundet
10. Luftfartsverket
11. Hembygdsföreningen, Upplands Väsby
12. Norrvatten
13. Sveriges geologiska-undersökning
14. Swedavia AB Stockholm Arlanda Airport
15. Trafikförvaltningen Stockholms Läns Landsting
16. Trafikverket
17. Telia Sonera Skanova access AB
18. Yttrande från medborgare
19. Yttrande från medborgare

Sammanfattning av inkomna synpunkter och kontoret för samhällsbyggnads kommentarer

I kontorets kommentar, med indragen text, redovisas om synpunkterna lagts till grund för en bearbetning av planen eller/och om inte, varför de inte kunnat tillmötesgå. Fullständiga yttranden finns i planakten på kontoret för samhällsbyggnad.

Obligatoriska

1. Länsstyrelsen enheten för planfrågor:

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer att förslaget inte strider mot de intressen som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL under förutsättningar att nedanstående synpunkter beaktas.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL. Synpunkterna nedan syftar till att ge kommunen underlag, råd och synpunkter inför nästa skede i planprocessen. Kommunen får på så sätt möjlighet att förtydliga och/eller komplettera planförslaget, så att ett statligt ingripande kan undvikas.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten och dagvattenhantering

Redan idag består en stor del av planområdet av hårdgjord yta. Både grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Upplands Väsby och ytvattenförekomsterna Oxundaån-Väsbyån och Oxundasjön berörs av planen. Nämnd grundvattenförekomst riskerar att inte klara MKN för kemisk status på grund av för hög belastning av klorid. Höjda kloridhalter i grundvatten kan uppstå till följd av direktutsläpp av vägsalt från lagerhögar eller genom att saltvatteninträngning sker på grund av för höga vattenuttag i relation till nybildning av vattenförrådet. Hammarby vattentäkt kommer troligen påverkas negativt genom minskad påfyllning på grund av den samlade minskningen av genomsläppliga ytor i hela dess täktområde till följd av olika exploateringar.

Eftersom planområdet ligger inom den sekundära skyddszonen för dricksvattentäkten Hammarby är det lämpligt att kommunen försöker infiltrera så mycket som möjligt av dagvattnet lokalt. Dagvattenutredningen (Bjerking 2017-12-28) föreslår bra dagvattenåtgärder som sammantaget minskar belastningen på ytvattenförekomsten jämfört med dagens belastning. Länsstyrelsen anser emellertid att det finns anledning att infiltrera ännu mer dagvatten lokalt, främst i syfte att fylla på grundvattenmagasinet men även för att avlasta de överbelastade dagvattendammarna i Ladbros och befintliga dagvattenledningar. Länsstyrelsen föreslår därför att kommunen söker dispens från skydds föreskrifterna för dricksvattentäkten för att släppa ner rent dagvatten (som betecknas avloppsvatten) i marken lokalt. Detta för att kunna följa MKN för grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Upplands Väsby samt för att planen inte ska försvåra att MKN kan följas i Oxundaån.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Planområdet ska innehålla känslig markanvändning såsom bostäder och förskola samtidigt som det finns indikationer på att tidigare tvätterverksamhet

kan ha använt klorerade lösningsmedel. Länsstyrelsen instämmer därför i konsultens bedömning om att vidare utredning bör genomföras till nästa planskede för att säkerställa att marken är lämplig för sitt ändamål. Eventuella utredningar och åtgärder ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Flygbuller

Planområdet berörs av flygbuller och ligger inom Stockholm Arlanda flygplats influensområde i del som berörs av maxbullernivåer över riktvärdet 70 dB(A) tre gånger per årsmedeldygn. Kommunen anger att det allmänna intresset av att komplettera befintlig bebyggelse med ytterligare bostäder väger tungt och att fördelarna med att kunna utnyttja befintlig service och infrastruktur är så pass stora att flygbullerexponeringen i detta fall inte bör vara ett hinder för att bygga bostäder i området. Extra stora krav kommer att ställas på ljudmiljön inomhus. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att föreslagen bebyggelse får accepteras som komplettering av befintlig bebyggelse i de centrala delarna av tätorten, trots påverkan av flygbuller, samt att det är lämpligt att kompensera med extra låga ljudnivåer inomhus. Det är också bra att kommunen även har reglerat ljudnivån vid uteplats med planbestämmelse.

Övriga synpunkter/frågor av betydelse för planens genomförbarhet

Vattenskyddsområde för grundvattentäkt

Planområdet ligger inom vattenskyddsområde för Hammarby grundvattentäkt. Området ligger inom den yttre skyddszonen, vilket bl.a. innebär krav på särskild tillståndsprövning hos Länsstyrelsen ifall schaktning planeras ske mindre än 1 meter från grundvattenytan. Det framgår av planhandlingarna att anläggandet av parkeringsgaraget kommer att ske under grundvattenytan, vilket betyder att en tillståndsansökan ska lämnas in till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen vill i övrigt påpeka att stor försiktighet ska iaktas vid allt arbete inom vattenskyddsområdet för att minimera risken för grundvattenförorening. Vattenskyddsområdets föreskrifter ska följas i tillämpliga delar.

Fornlämningar

Om fornlämning påträffas under arbetets gång ska arbetet i enlighet med 2 kap. 10 § Kulturmiljölagen omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla förhållandet till Länsstyrelsen.

Behovsbedömning/undersökning

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Kommentar:

Kommunen har uppdaterat befintlig dagvattenutredning (Bjerkning, Rev 2020-11-04). Utredningen föreslår en avledning av dagvatten från kvarter 4 (nordväst) till Hasselskogen, samt att eventuell bräddning av dagvatten från kvarter 3 (sydväst) kan ledas mot söder. Lågpunkten sydväst om kvarter 3 utgör en naturlig lågpunkt. För att minska vattenvolymen i lågpunkten samt risken för skador vid översvämning kan en vall i Hasselskogen (väster om allén) samt ett infiltrationsstråk öster om allén inom kv 3 anläggas. Enligt utlåtande gällande infiltrationsmöjligheter (ÅF, 2018-05-17) består större delen av planområdet av finmaterial med dålig permeabilitet och det bedöms därför inte lämpligt att infiltrera mer dagvatten lokalt än vad dagvattenutredningens konceptskiss föreslår. Planbeskrivning uppdateras med denna information.

För att försäkra sig om att området hanteras på ett lämpligt sätt utifrån ett markföreningensperspektiv säkras detaljplanen genom bestämmelse "a1" ett villkorat lov utifrån att marken kan påvisas fri från föreningar. Ytterligare provtagning ska ske efter rivning av den befintliga byggnaden.

Kommunen har 2019-01-04 lämnats tillstånd för schaktningsarbeten inom planområdet enligt beslut "dnr 11-184-468-74" och avser följa de villkor som tillståndet förenas med. I tillståndet beskrivs även hur markföreningen ska lösas.

2. Lantmäteriet

Delar av planen som måste förbättras

Plan- och genomförandebeskrivning

Under rubriken "Servitut" anges att "denna delsträcka kan upphävas" utan att det anges vilken rättighet det gäller. En närmare beskrivning av servitutet som berörs behövs för att en person som inte har tillgång till den digitala registerkartan eller fastighetsregistret ska kunna förstå stycket. Konsekvenser till följd av genomförande av detaljplanen måste framgå.

Under rubriken "Organisatoriska åtgärder" anges att Lantmäteriet ansvarar för fastighetsbildningsåtgärder. Lantmäteriet önskar upplysa om att något sådant ansvar inte finns. Lantmäteriet ansvarar enbart för prövning av de ansökningar som inkommer till myndigheten. Stycket kan misstolkas att innebära att LM också ska ta initiativ till att genomföra planen och måste ändras.

Generellt nämns inte de frågor om ersättning som kan uppkomma i samband med ändring av servitut, bildande av ledningsrätt etc. vilket är en brist som måste åtgärdas. Planens bestämmelser medför att vissa åtgärder kan genomföras med tvång och i dessa fall kan frågor om ersättning aktualiseras vilket måste framgå.

Delar av planen som bör förbättras

Plan- och genomförandebeskrivning

Under rubriken "Ledningsrätt" anges att en ledningsrätt "är en rätt att använda någon annans mark för någon form av ledning". Detta är oprecist uttryckt. Om genomförandebeskrivningen ska redogöra för olika fastighetsrättsliga begrepps betydelse och funktion bör den redogörelsen vara korrekt. Ledningar som omfattas av ledningsrättslagen är generellt bara sådana ledningar som är av allmänt intresse och vad som kan räknas in ges av 2§ ledningsrättslagen. Stycket är bristfälligt och bör åtgärdas.

Under rubriken "Ledningsägare" anges inte Upplands-Väsby kommun som ledningsägare. Befintliga ledningsrätter för VA är till förmån för Upplands-Väsby kommun och det anges också tidigare i genomförandebeskrivningen att Upplands Väsby kommun ska ansöka om ledningsrätter. Stycket tål därför att kompletteras med Upplands Väsby kommun som ledningsägare.

Övrigt

Lantmäteriet har inte tagit ställning till innehållet i fastighetsförteckningen. Under rubriken "Avtal" s.20 nämns att exploateringsavtal kommer tecknas. Lantmäteriet har att bevaka exploateringsavtals förenlighet med 6:40-6:42 plan- och bygglagen. Eftersom inget exploateringsavtal har bifogats samrådshandlingarna har denna bevakning inte kunnat göras.

Kommentar:

Beskrivning av befintliga och tillkommande servitut förtydligas i avsnittet. Det befintliga officialservitutet med akt.nr. 0114-97/10.4 är oförändrat.

Övriga synpunkter har åtgärdats i planbeskrivningen.

Kommunala instanser

3. Miljönämnden

Dagvatten

Dagvattenutredningen är utförlig och redovisar dagvattensituationen väl. Det är dock otydligt i planhandlingarna hur mycket dagvatten som ska infiltreras inom området. Om dagvatten ska infiltreras behöver hänsyn tas till grundvattentäkten. Ett resonemang behövs i planbeskrivningen om hur risker för förorening av grundvatten vid brand eller andra olyckor beaktas.

I planbestämmelserna står under rubriken "skydd mot störningar" att minst 25 % av taken ska utgöras av vegetation. Denna bestämmelse bör sättas under en annan rubrik.

Markföroreningar

Det bör anges på plankartan att markföroreningar påträffats i området och att vidare undersökningar och eventuell sanering behöver göras innan byggnation kan påbörjas.

Buller

Trafikbullersituationen i området är lågt påverkad av buller från väg och järnväg men desto mer från flyg. Trafikbullerförordningen reglerar främst bullerskydd av uteplatser från väg- och järnvägsbuller. Vid flygbuller krävs dock någon form av tak eller liknande bullerskydd vid uteplatser. Detta bör förtydligas på plankartan samt i planbeskrivningen. Uteplatserna bör vara utformade så att högst 55 dB(A) FBN och högst 70 dB(A) maxnivå uppnås.

Kommentar:

Dagvattenutredningen har uppdaterats (se kommentar till Länsstyrelsen). Mängden vatten som kan infiltreras beror tills stor del på den tekniska utformningen men bedöms utifrån markförhållandena vara begränsad.

Bestämmelsen om vegetationstak tas bort.

Plankartan kompletteras med bestämmelse om villkorligt lov utifrån att marken kan påvisas fri från föroreningar.

4. Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande

Inom området ligger idag en så kallad näridrottsplats, en mindre plan med konstgräs, sarg och mål för olika typer av bollspel. Det finns även en asfalterad bollplan i området. Befintlig näridrottsplats ligger dock lite i skymundan, med träd runt och kan upplevas otrygg. Näridrottsplatser är mycket viktiga för möjligheten till spontan aktivitet och bjuder in till rörelse. Traditionella näridrottsplatser med enbart en bollplan nyttjas oftast mest av killar och är därför inte jämställda aktivitetsytor.

I den nya detaljplanen föreslås att befintliga bollplaner i planområdets norra del tas bort för att istället koncentrera lek och aktivitetsytor till en ny parkyta i söder. Parkområdet ska även inrymma en återvinningsstation samt ca fem allmänna parkeringsplatser. Parken syftar dels till att göra aktiviteter mer lättillgängliga samtidigt som entrévägar till planområdet och framförallt Hasselskogen blir tydligare och genare.

Då två bollplaner försvinner i och med den nya detaljplanen är det viktigt att de ersätts. Kultur- och fritidskontoret anser att förslaget om flytt av bollplaner till en ny parkyta i söder är mycket positivt. Parken blir mer öppen och inbjudande, med bostäder och mer rörelse i närheten. En mer lekfull och kreativ yta för bollek, tillsammans med andra aktiviteter och grönyta, kan locka en bredare målgrupp än vad befintliga bollplaner gör idag. Dock är det viktigt att belysningen i parken blir tillräcklig för aktiviteter kvällstid och trygghet utan att den stör boende i närheten.

Det är viktigt att aktivitetsytan läggs på så sätt och på sådant område att den inte stör närboende.

Ekonomiska konsekvenser

Dagens bollplaner ligger inom Väsbyhems fastigheter, i förslaget till ny detaljplan ligger parkområdet med bollyta och aktivitet på kommunens mark vilket innebär att kommunen kommer ansvara för underhåll.

Spontanaktivitetsytor, som bollplaner och utegym, ligger under kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde vilket betyder att förslaget innebär en ökad kostnad för underhåll för kultur och fritid. Hur stor den ökade kostnaden blir beror på vilken typ av bollyta och utrustning som anläggs. Ökade kostnader för underhåll av spontanaktivitetsytor tas upp i arbetet med flerårsplan med budget.

Barnrättsperspektivet

Då två bollplaner försvinner i och med den nya detaljplanen är det viktigt att de ersätts. Möjlighet till spontan fysisk aktivitet och lek i närheten till bostaden är viktig för barns hälsa. En mer lekfull och kreativ yta för bollek, tillsammans med andra aktiviteter och grönyta, kan locka fler barn och unga än vad befintliga bollplaner gör idag. Den kan även locka fler tjejer till aktivitet, då traditionella bollplaner mest nyttjas av killar.

Kommentar:

Multibollplanen föreslås i granskningsförslaget att ligga kvar i befintligt läge samt att marken norrut ges möjlighet att bebyggas med utevistelseytor. Ambitionen är att utveckla multibollplanen

och angränsande ytor ytterligare. Den asfalterade bollplanen föreslås fortsatt att tas bort till förmån för uteytor för förskolan.

Efter samrådet i genomfördes en dialog med unga tjejer i området. Dialogen syftade till att ta fram förslag på utformning av allmänna ytor utifrån deras perspektiv. Detta är ett sätt för kommunen att arbeta in unga tjejers perspektiv med mål att skapa ett stadsrum som upplevs tryggare och attraktivare för fler grupper i samhället. Dialogens resultat finns beskrivet i gestaltningsbilagan tillhörande detaljplanen.

I samrådsförslaget fanns ett förslag på park i södra delen, den är borttagen ur detaljplanen och ytan bibehålls utifrån befintlig användning.

Sakägare

Synpunkter på detaljplanen för Hasselnöten har inkommit från boende i närområdet, detta i form av mejl från enskilda personer men också sammanställda synpunkter med underskrifter från de boende i området.

5. Samlat yttranden från boende i närområdet

Yttrandet har skrivits under av boende i området. Totalt är det 37 underskrifter. Varav 7 är sakägare enligt fastighetsförteckningen.

Enligt yttrandena är detaljplanen för Hasselnöten, Hammarby 8:2, bristfälligt planerad. De som bor i området anser att de kommer att påverkas negativt och har följande punkter att anföra:

1. Enligt uppgifter i massmedia finns det för tillfället inget behov av ytterligare bostäder i Upplands Väsby. Däremot finns det behov av förskolor och skolor. Varför satsar inte kommunen på att ersätta den grundskola som revs på grund av mögel? En kombinerad förskola/skola är det som området behöver med tanke på kommunens brist av förskoleplatser och de stora klasserna i grundskolan. Det skulle undvika en rad problem (se nedan) och samtidigt öka livskvaliteten för de boende i området. En skola i området kan även locka flertalet elever från det nybyggda området Väckare Äng där idag de flesta barn behöver ta sig till Runbyskolan. Runbyskolan kan på så sätt avlastas och erbjuda platser till alla barn som snart flyttar in i nybyggena kring Eds där ingen skola är planerad.
2. Den planerade infrastrukturen är inte anpassad för att 600 personer bosätter sig i Hasselnöten.
 - a) Biltrafiken kommer att öka påtagligt inom området. Redan idag är trafiken längs Hammarbyvägen tungt belastad. Utöver den ökade trafiken finns problem med bilister som kör om stillastående bussar eller håller ej hastighetsgränser. Den utfart som finns från Sigma centrum innebär idag stora trafikrisker eftersom den passerar ett övergångsställe och att det inte går att svänga mot norr utan att hamna i motsatt körfält. Kan infarten till bostadsområdet ske från två håll (Hasselgatan) för att fördela trafiken mellan Hasselgatan och Hammarbyvägen?
 - b) Enligt detaljplanen byggs 120 p-platser för 200 lägenheter i källarplanet på ett av husen.
Förhoppningen är att bristen på parkeringsplatser ska leda till att färre har egen bil. Istället vill man uppmuntra bilpoler där de boende lånar bil vid behov. Det är ett ogenomtänkt förslag med tanke på att området är planerat för barnfamiljer

(med förskola i ett av husen). Bilpol kan fungera i Stockholm där det finns gott om ensamstående. Barnfamiljer däremot har stort behov av att hämta och lämna barn på förskola, olika aktiviteter och för att storhandla. Vi som bor i området har redan dålig erfarenhet av att det inte finns tillräckligt med p-platser efter att punkthusen byggdes längs Hammarbyvägen. De som bor i början av Bygelvägen och Kedjevägen har stora problem med bilar som kör in och vänder på uppfarter, parkerar för att vänta på personer som "bara" ska in på Sigma för ett kort ärende. Boende på Bygelvägen och Länkvägen har också fått en betydligt ökad trafik på gatorna eftersom man letar parkering och dag och natt parkerar på Tallvägen. Många gånger håller bilisterna hög hastighet. Situationen längs Tallvägen är bedrövlig där bilar står nästan ända fram i hörnen. Att det ännu inte (?) skett någon olycka med småbarn är en gåta. Hur ser kommunens plan ut för att åtgärda dessa problem?

- c) Hur kommer kollektivtrafiken att anpassas efter den nya situationen? Utökas turtätheten? Sedan punkthusen tillkom är det redan idag så fullt på bussarna från stationen till vårt område att det händer att man inte får plats.
 - d) Hur kommer situationen runt Sigma centrum att påverkas av 600 nya boenden? Redan idag finns det stora ordningsproblem vid Sigma centrum kvällstid, nedskräpning på busshållplatser med mera. Vilken plan finns för att åtgärda och förebygga ökade problem?
 - e) Hur kommer gångtrafiken att se ut när 600 boende tillkommer. Vi som bor i området kan räkna med att gång-, cykel- och mopedtrafiken på våra gator kommer att öka dramatiskt. Det kommer att leda till sämre livskvalitet för oss boende. Det saknas planering för hur detta kommer att hanteras.
 - f) Hur tänker kommuner utöka återvinningsstationen som redan idag är överbelastad. Hämtning/tömning är bristfällig och sker redan idag alldeles för sällan. Skall samma utrymme räcka till för ytterligare 600 hushåll? Det är svårt att se att den planerade placeringen efter Hammarvägen kommer att räcka till.
3. Det närmaste huset mot Klockvägen kommer att vara 5 våningar. Det går inte att utläsa hur långt den närmaste fasaden kommer att ligga från de närmaste husen på Klockvägen eller hur höga de kommer att bli. Det kommer under alla omständigheter att innebära att de närmaste husen kommer att få en fullständig insyn på innegårdarna. Vi menar att hushöjden på de närmaste fastigheterna bör sänkas från de 5 planerade våningarna till 2 våningar.
 4. Det framstår som miljömässigt ogenomtänkt att bygga nya flerfamiljshus som ligger direkt under Arlanda inflygning? Vi som bor i området lider av det buller som uppstår morgon, middag och kväll. Sommarhalvåret är det omöjligt att föra ett normalt samtal utomhus när planen passerar (man anar att ingen av de som ligger bakom planen är bosatt i området). Hur kommer de som funderar på att flytta dit att informeras om miljöproblemen med flyget?
 5. I händelse av att Hasselnöten bebyggs är ett krav att all byggtrafik förbjuds att gå mellan infarten till byggområdet och Väsbyvägen förbi Sigma Centrum med hänvisning till trafiksituationen som nämnts ovan och på grund av de olägenheter på luftmiljön (damm, buller) som byggtrafiken står för. Dessutom finns en påtaglig risk att husen närmast Hammarbyvägen kommer att påverkas av skakningar med skador på husen som följd.

Kommentarer:

1. *I gällande översiktsplan, (Väsby stad 2040) antagen av kommunfullmäktige i juni, 2018, ska Väsby växa till 63 000 invånare till 2040. Med det behöver kommunen bygga fler bostäder men även förskolor och grundskolor. I detta område*

har bostäder och förskola prioriterats.

2. *En konsekvens av att Väsby ska växa, och samtidigt växa hållbart är att vi behöver utnyttja befintlig infrastruktur i så stor utsträckning som möjligt. Ny bebyggelse ska i första hand planeras där VA-ledningar, vägar och kollektivtrafik redan finns. Markutnyttjandet blir på det sättet mer effektivt och besparar både kommunens och klimatets resurser. Bebyggelsen blir tätare än tidigare stadsplanerings-ideal men ger bättre förutsättningar för ett tryggare stadsrum med fler "ögon mot gatan" samtidigt som det skapar underlag för effektivare service.*

Kommunen är medveten om att en tätare bebyggelse kan upplevas mer påträngande och nära för de som bor i området. Planförslaget har tagits fram med hänsyn till detta och i den mån det är möjligt minimerat negativ påverkan på omkringliggande bebyggelse.

- a) *En koppling mot Hasselgatan är inte aktuellt i nuvarande planförslag. Dock är den torggata som är dragen genom området i sin bredd förberedd för en eventuell koppling norrut i framtiden.*

Enligt kommunens trafikmätningar har biltrafiken inte ökat i området trots att fler bostäder tillkommit genom åren. Befintlig infrastruktur har kapacitet och bedöms inte påverkas negativt av tillskottet av bostäder.

Kommunen är dock medveten om att det finns vissa brister i utformningen inom området som påverkar trafikens framkomlighet under vissa tider och arbetar med ett antal förbättringsåtgärder. I samband med detaljplanen ses möjligheter för förbättringar i Hammarbyvägen över samt även förändrad reglering av parkeringsplatser.

- b) *Enligt tidigare beskrivna inriktning om att Väsby ska växa hållbart och därför behöver ha en effektivare markanvändning, behöver även bilparkeringar bli effektivare. Bilens prioritering i stadsrummet begränsas till förmån för tex parker, cykelvägar, bostäder m.m. som prioriteras högre.*

Hasselnöten ligger relativt centralt i Väsby med närhet till buss och pendeltåg. Boende ska ha tillgång till en bilpool samt bra cykelparkering i närhet till bostäderna. Dessa faktorer bedöms minska bilbehovet och i sin tur antalet parkeringsplatser.

Väsbyhem äger flertalet fastigheter i närheten med parkeringsmöjligheter som föreslås fungera som en buffert vid en eventuell fullbeläggning inom Hasselnöten. Boende kan då hyra en parkeringsplats utanför planområdet via Väsbyhem.

- c) *Kommunen har kontinuerlig kontakt med trafikförvaltningen i syfte att förbättra kollektivtrafiken i Upplands Väsby. Ytterligare bostäder skapar underlag för högre turtäthet.*

- d) *Sigma centrum ägs av Väsbyhem och ligger utanför detaljplaneområdet.*
- e) *Gång- och cykeltrafiken bedöms inte påverkas negativt av den föreslagna exploateringen. I samband med planens genomförande föreslås nya och förbättrade kopplingar tillgängliga för gång- och cykeltrafik. Torggatan föreslås förbättra det nord-sydliga stråket tillsammans med en ny gång – och cykelväg med koppling mot Hasselskogen. Även kopplingen mot Hammarbyvägen söderut ses över för förbättringar vad gäller GC-vägar.*
- f) *Planen möjliggör för ca 200 hushåll inte 600. De bostäder som föreslås i detaljplanen ska ha egna återvinningsrum och påverkar inte befintlig återvinningsstation.*

FTI (förpacknings och tidningsinsamlingen) ansvarar för tömning av återvinningsstationerna. Kommunen ansvarar för lämplig plats. Den del där återvinningsstationen ligger är inte längre inom detaljplaneförslaget. Parkeringsplatsen och återvinningsstationen föreslås inte förändras.

3. *Avståndet mellan föreslagen bebyggelse och huset på Klockvägen är ca 50 meter. Tidigare föreslagen park är nu borttagen och parkeringsplatsen föreslås ligga kvar i befintligt läge. Gc-vägen kommer dock dras om runt kullen söder om parkeringsplatsen. Att helt kunna säkerställa att insyn motverkas går inte att fastställa men påverkan på närliggande hus bedöms vara måttlig.*
4. *Kommunen är medveten om att flygbullernivåerna kan upplevas höga i området, därför ställs extra höga krav på bullerskydd för bostäderna både inom- och utomhus.*
5. *Vid genomförandearbeten skriver kommunen och entreprenören ett avtal där angöringsvägar, transporter och tider ses över för att minimera störningar. Störningar är dock svåra att undvika helt.*

6. Boende på Klockvägen,

I dagsläget är området belamrat av flygbuller från Arlanda flygplats. På grund av detta vill boende i området inte ha någon aktivitetsplan där de har tomten, de tycker att det räcker med ljudet från flygen. Förutom ljudet från flygen påpekar de boende också att de upplever att luften blivit sämre och att avgasluften har förekommit i inomhusmiljön. De undrar om de som kommer flytta in har kännedom om dessa problem?

Boende vill med enfaset önska att man ej förlägger någon aktivitetsplan i närheten av det område som nämndes på informationsmötet och menar att man kan aktivera sig på andra ställen. Varför inte flytta över bollplanen på motsatt sida Hallonstigen eller Barockparksområdet som också finns tillgängligt närmast järnvägen och är en perfekt planyta?

Om man räknar med att det kommer ca 500 nya boenden till området- då blir det trångt på de nuvarande "ståplatserna" i badet. Bygg ut det till en fin pool- med vattenslingor- så att alla barn som inte får åka till Mallorca kan få simma.

De önskar att man påbörjar det vackra vitsippslandskapet vid den södra entrén till området. Det skulle stämma till ro och eftertanke som är en påtaglig bristvara i dagens samhälle. Det behöver inte hända något överallt och alltid. Dessutom är en erfarenhet från nuvarande vitsippsparken att där hittar man inte en enda cigarettfimp, folk är rädd om sin park och vårdar den. Vill ha en trevlig park med lågväxande träd, buskar och blommor som inte barrar.

De boende påpekar att de kommer få problem med insyn och frågar efter om husens höjd mot Klockvägen kommer omprövas. De tycker att man ska vända på huset som vetter mot söder så att balkongerna kommer att ligga med utsikt över den underbara skogen, det kommer folk att må bättre av än att titta ned på trädgård. Dessutom skulle lägenheterna få västersol. De undrar också om man har gjort någon solljusstudie för området som helhet?

Samtidigt som det är nödvändigt med fler bostäder så ifrågasätter de boende om området måste exploateras så kompakt. Det behöver inte vara så många hus och framför allt inte så höga i utkanten av samhället. Finns det risk för överetablering. Kommunaltrafiken är redan i dagsläget överbelastad, hur ska det lösas vid vidare exploatering av området och cykelbanan som ska flyttas, varför kan den inte vara kvar där den är idag?

Upplevelsen är att det är många som parkerar längst med gatan eftersom alla inte har råd med en garageplats. Detta medför att Tallvägen är belamrad med bilar som utgör en trafikfara, detta också för att bilarna b la kör för fort.

Finns det något miljöparti i Väsby, som ser till helheten i förhållande till befintlig bebyggelse när nya områden planeras?

Finns det något äldreboende planerat i området till exempel parboende för makar där den ena har stort omsorgsbehov och den andra dignar under det i det egna hemmet?

Kommentar:

Multibollplanens lokalisering är i nuvarande förslag kvar på befintlig plats i norra delen av planområdet och planlagt som näridrottsplats.

Solstudier finns redovisade i planbeskrivningen.

För övriga synpunkter se svar till "samlat yttrande från boende i närområdet".

7. E.ON Elnät Stockholm AB

E.ON Elnät Stockholm AB har studerat de inkomna remisshandlingarna och har följande synpunkter.

Som redan är uppmärksammat i planbeskrivningen så kan tillkommande bebyggelse försörjas från befintligt elnät i närområdet.

I övrigt inget att erinra.

*Kommentar: Noterat.***8. Trafikförvaltningen Stockholms Läns Landsting**

Trafikförvaltningen anser det positivt att kommunen förtätar i området då detaljplanområdet ligger inom s.k. område för strategiskt stadsutvecklingsläge där kommunen bl.a. ska prioritera stadsutveckling, planera för en mångsidig och funktionsblandad stads- och bebyggelsemiljö, prioritera kollektivtrafik och nyttotrafik i gaturummet, skapa gena sträckningar vid planering och effektivisera användningen av parkeringsplatser, enligt RUF 2050.

Trafikförvaltningen vill framhålla att vid om- och nybyggnad av gator och vägar som planeras för att trafikeras av buss ska bl.a trafikförvaltningens riktlinjer utformning av infrastruktur med hänsyn till busstrafik (RiBuss) följas för att uppnå en god framkomlighet.

Om det finns risk för att framkomligheten för bussar som trafikerar närområdet (Hammarbyvägen, Hasselgatan eller Väsbyvägen) kommer att påverkas under byggtiden, vill trafikförvaltningen vara med i en tidig dialog för att diskutera hur denna påverkan ska kunna minimeras.

För busstrafik är det ofta lågfrekvent buller som orsakar störning till omgivningen. Risken är störst vid hållplatser, särskilt i uppførsbacke, där bussar står på tomgång eller accelererar vid start från hållplats. Dessutom har bussar som trafikerar en hållplats, där mer än en linje går, externa högtalarutrop som kan innebära störning till omgivningen. Busshållplatserna har även så kallade pratörer med talad information om kommande bussavgångar. Denna störningsproblematik kan med fördel beskrivas i planbeskrivningen samt beaktas i bullerutredning.

Trafikförvaltningen anser att bostäder bör utformas så att Folkhälsomyndighetens riktvärden avseende lågfrekvent buller inomhus innehålls i sovrum. Riktvärdena kan innehållas exempelvis genom att förlägga sovrum mot mindre bullerutsatt sida.

*Kommentar: Noterat***9. Norrvatten**

Föreslagen detaljplan ligger inom Hammarby vattenskyddsområde. Planområdet ligger inom den yttre zonen och den kommande sekundära skyddszonen för Hammarby vattentäkt. Senaste besked från Länsstyrelsen är att beslut angående de reviderade skyddsföreskrifterna kommer under 2018. Norrvatten har nyligen genomfört undersökningar som visar på att vattentäkten kommer att få en än viktigare roll i den framtida reservvattenförsörjningen. Undersökningarna har visat att täkten kan förstärkas med konstgjord grundvattenbildning, förslagsvis med vatten från Fysingen. Hammarbytäkten har fått högsta prioritet i den regionala vattenförsörjningsplanen. Täkten är också förklarad som riksintresse för dricksvattenförsörjningen.

Grundvattenrådet för norra Stockholmsåsen, som Upplands Väsby ingår i, har under 2018 låtit göra en riskanalys för grundvattenrådets verksamhetsområde. I denna utredning är kemtvättar som brukat klorerade lösningsmedel utpekade som en hög risk då medlet är mycket farliga för grundvattnet. Därför ser vi att förekomsten av klorerade lösningsmedel i sig själv är en anledning att sanera och det är positivt om det sker i samband med exploateringen.

Synpunkter & ställningstagande

- I det aktuella området finns en avvikelse mellan vattenskyddsområdets avgränsning och SGUs bedömning av tillrinningsområdet till vattentäkten. Om SGUs avgränsning av tillrinningsområdet stämmer kan inte exploateringen påverka Norrvattens reservvattentäkt.
- En kompletterande utredning gällande de lokala grundvattenströmningsförhållandena ska göras för att bekräfta SGUs bedömning i punkten ovan och att helt kunna utesluta att en strömning kan ske mot sydost och mot Norrvattens reservvattentäkt
- Indikationerna på förekomst av klorerade lösningsmedel bör närmare utredas enligt ÅFs förslag i den miljötekniska markutredningen för att säkerställa att det inte finns en större föroreningskälla

Skyddsaspekter

Om detaljplanen antas finns flera skyddsaspekter att beakta:

- Vid schaktarbeten minskas skyddet för grundvattnet då infiltrationsförmågan ökar och den naturliga reningen i marken minskar. Själva grävarbetet kan orsaka förorenings-spridning genom att frigöra redan eventuellt fastlagda föroreningar som då görs tillgängliga för urlakning, vidare transport ned till grundvattenmagasinet. Under tiden schaktet står öppet kan också förorenad mark- eller dagvatten nå grundvattenmagasinet. I de kommande skyddsföreskrifterna §4 står "byggnadsverk ska uppföras och utföras så att föroreningar inte kan transporteras ner till grundvattnet".
- Ett provtagningsprogram bör upprättas i syfte att kontrollera att verksamheten uppfyller kraven i skyddsbestämmelserna och på så sätt minimera risken för att grundvattnet förorenas. Kontrollprogrammet bör omfatta provtagning av grundvattnets kvalitet samt kontroll att hantering och förvaring av miljöfarliga ämnen sker på ett sådant sätt att de uppfyller gällande skyddsområdesföreskrifter och de kommande skyddsföreskrifterna.
- Exploatören bör visa hur risken för läckage från arbetsmaskiner ska hanteras, uppställningsplatser, tankning etc. Vid ett eventuellt föroreningsspill måste förutom räddningstjänst, Miljö- och hälsoskyddsmyndighet även Norrvatten omedelbart informeras om händelsen. Görvälverkets driftcentral är bemannad dygnet runt och kan nås på 08- 50525401.

***Kommentar:** Kommunen har getts tillstånd av Länsstyrelsen att schakta i området och har under detta ärende samrått med Norrvatten vad gäller säkerhetsaspekter för grundvattentäkten. Plankartan är kompletterad med en bestämmelse (a₁) om att den potentiellt förorenade platsen ska påvisas fri från föroreningar innan startbesked kan ges. Grundvattenströmningen har utretts (Skanska 2019-10-10) och visar på att vattnet huvudsakligen rinner mot nordväst. Kontoret hänvisar i övrigt till dagvattenutredningen som utförts av Bjerking, rev. 2020-11-04.*

10. Trafikverket, region Stockholm

Trafikverkets anläggning och riksintresse för kommunikationer väg E4 och järnvägen Ostkustbanan finns inom beröringsområdet. Även flyg till och från Arlanda flygplats berör området.

Flyghinder

Planområdet ligger inom totalförsvarets influenszon för väderradar som är av riksintresse, som kan påverkas av byggnader och övriga objekt som är över 45 m över marknivån inom tätort, och över 20 m utanför tätort. Plankartan visar på 52 m över marknivå. LFV är sakägare till CNS-utrustning och ska kontaktas när byggnader och andra objekt planeras som är 20 meter eller högre över marknivån. Trafikverket saknar LFV på remisslistan och anser att de ska vara en remissinstans.

Trafikverket har inga ytterligare synpunkter på planförslaget.

***Kommentar:** Luftfartsverket har fått samrådshandlingarna. En flyghinderanalys har gjorts som visar att planförslaget inte påverkar influenszonen.*

11. Telia Sonera Skanova Access AB

Skanova har teleanläggningar inom detaljplaneområdet och önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

***Kommentar:** Noterat*

12. Swedavia, Stockholm Arlanda airport

Swedavia ser att man ej behöver emotsätta sig planförslaget men att det aktuella planområdet är lokaliserat inom Stockholm Arlanda flygplats gällande influensområde in del som berörs av maxbullernivåer överstigande 70 dB(A). Planförslaget är lokaliserat söder om NRL-linjen och förslaget beskriver bullersituationen med kompensatoriska åtgärder.

***Kommentar:** Noterat*

13. Brandkåren Attunda

Brandkåren Attundas yttrandet behandlar hantering av olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsatser. Olycksrisker samt möjlighet till räddningsinsats ska beaktas i planprocessen för att tillgodose krav på hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

RiskhänsynRiskinventering

Inga riskkällor har identifierats som har bedömts kunna medföra oacceptabla risknivåer.

Räddningstjänstens insats*Insatstid*

Räddningstjänstens insatstid förväntas understiga 10 minuter vilket också anges i planbeskrivningen.

Åtkomlighet för räddningstjänstens fordon

Brandkåren Attunda ser att räddningstjänstens åtkomlighet till byggnaderna, samt möjlighet att utrymma med vår hjälp hanteras i planbeskrivningen. Brandkåren Attunda har inga synpunkter på detta.

Brandvattensförsörjning

Brandkåren Attunda ser att brandvattensförsörjningen ska ordnas enligt Svenskt Vattens rekommendationer. Brandkåren Attunda har inga synpunkter på detta.

Kommentar: Noterat**14. Käppalaförbundet**

Käppalaförbundet har tagit del av handlingar om detaljplan för Hasselnöten, gällande ny bebyggelse och parkeringsgarage under marknivå samt även under grundvattennivån.

I garage bör det inte finnas golvbrunnar som är kopplade till spillvattenledningarna.

Tillskottsvatten

Käppalaförbundet noterar att dagvattennätet i det aktuella området är hårt belastat och att åtgärder för avlastning planeras. Då det finns risk för läckage från dagvatten till spillvattenledning vill Käppalaförbundet likväl understryka 13 § i förbundsordningen är medlem skyldig att aktivt verka för att mängden tillskottsvatten till spillvattennätet begränsas. Det är av väsentlig betydelse för rening vid verket att mängden dagvatten och annat tillskottsvatten minimeras.

Länshållningsvatten

Planbeskrivningen innehåller ingen beskrivning av hur länshållningsvatten som kan uppkomma i samband med bl.a. schaktning och sprängning ska omhändertas. Käppalaförbundet har riktlinjer för hur länshållningsvatten bör hanteras och inget länshållningsvatten får avledas till Käppalaverket utan Käppalaförbundets skriftliga medgivande. Riktlinjerna finns på Käppalaförbundets hemsida under www.kappala.se/hjalp-oss-och-miljon/Foretag/

Käppalaförbundet vill förtydliga att om förorenad mark förekommer inom området kan detta anses olämpligt.

Förbundet har i övrigt inga synpunkter.

Kommentar: Kommunen har fått schaktningstillstånd av Länsstyrelsen för genomförande av detaljplanen. Kontrollplaner för hur genomförandet ska ske har tagits fram för att säkerställa att inget vatten påverkas negativt.

Den mindre markförorening som påträffats ska undersökas närmre vid genomförandet. En planbestämmelse har införts som säkerställer att området inte är förorenat innan startbesked ges.

15. Luftfartsverket

Luftfartsverket (LFV) har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

Detta yttrande gäller på utfärdandedatum. LFV förbehåller sig rätten att revidera yttrandet vid ny prövning om regelverk gällande störningar på CNS-utrustning förändras, eller om ny CNS-utrustning etableras i hindrets närhet.

***Kommentar:** En flyghinderanalys har tagits fram utan erinran från LFV.*

16. Hembygdsföreningen, Upplands Väsby

Upplands Väsby Hembygdsförening har inga synpunkter på detaljplaneförslaget för Hasselnöten.

***Kommentar:** Noterat*

17. Sveriges geologiska undersökning

Avstår från att yttra sig och hänvisar till SGU's checklista.

***Kommentar:** Noterat*

18. Yttrande från medborgare

I yttrandet beskriver personen att fotbollsplanen är uppskattad och används av många. Personen har förståelse för att fler bostäder behövs men anser inte att fotbollsplanen ska tas bort.

***Kommentar:** Fotbollsplanen föreslås i det nuvarande förslaget att ligga kvar på befintlig plats.*

19. Yttrande från medborgare

Personen är negativ till planen för Hasselnöten eftersom det kommer tillkomma oväsen under byggnationen och idag är det redan störande buller i området från flygen. Personen röstar också för ett starkt nej mot förslaget eftersom hen anser att området redan är tätt som det är efter att man tidigare byggt ut vid Sigma.

***Kommentar:** Se kommentar till "samlat yttrande från boende i närområdet"*

Förslag till förändringar av detaljplanens samrådsförslag

Följande ändringar/komplettering/redaktionella förändringar föreslås med anledning av inkomna yttranden under samrådstiden och fortsatt arbete med planförslaget.

Planbeskrivning

- Genomförandeavsnittet har uppdaterats utefter lantmäteriets synpunkter.
- Planbeskrivningen har uppdaterats utifrån att parken i söder tagits bort samt att tidigare gata föreslås bli torg/torggata.

- Beskrivningen om dagvatten har ändrats utifrån den uppdaterade dagvattenutredningen.
- Ett resonemang i planbeskrivningen har lagts till om hur risker för förorening av grundvatten vid brand eller andra olyckor beaktas.
- Ett förtydligande om att uteplatserna bör vara utformade så att högst 55 dB(A) FBN och högst 70 dB(A) maxnivå uppnås har gjorts i planbeskrivningen.
- Uppdaterade bilder av byggnadsförslaget har förts in.

Plankarta

- Plankartan har kompletterats med bestämmelsen a_1 om att startbesked kan ges först när marken påvisas fri från föroreningar.
- Bestämmelsen att minst 25 % av taken ska utgöras av vegetation har tagits bort.
- Plankartan har förtydligats med att uteplatserna bör vara utformade så att högst 55 dB(A) FBN och högst 70 dB(A) maxnivå uppnås.
- Planområdets södra del (tidigare innehållande Park) har tagits bort och planområdesgränsen justerats utefter det. I övrigt har enbart mindre justeringar gjorts av egenskaps- och användningsgränser.
- Område S_1BC_1 i nordvästra delen av detaljplanen har justerats för att tillskapa mer yta för förskolan samt bibehålla befintlig bollplan betecknad R_2 .
- Nockhöjder för bostäder har höjts mellan 1-3 meter för att kunna inrymma sadeltak istället för platta tak. För att aktivitetshuset ska kunna inrymmas inom den nordöstra tomten har nockhöjden där höjts 5 meter.
- Gång- och cykelvägen i öst-västlig riktning har flyttats ca 2 meter söderut.

Myndigheter, organisationer och intressenter vars synpunkter kommunen bedömt inte tillgodosetts

-

Sakägare som lämnat skriftliga synpunkter under samrådsskedet och inte fått dem tillgodosedda

Följande sakägare, hyresgäster och boende på fastigheter i fastighetsförteckningen (berörda enligt plan- och bygglagens mening) har inkommit med synpunkter som inte alls eller endast delvis kunnat tillgodoses i utarbetandet av granskningshandlingarna. De kommer därmed att efter planens antagande i kommunfullmäktige informeras om möjligheten att överklaga antagandebeslutet:

- Boende på Klockvägen 1, 3, 5 och 8.

Kontoret för samhällsbyggnad

Lena Nordenlöw
Samhällsplaneringschef/stadsarkitekt

Mats Åberg
Planarkitekt